DANDERYDS KOMMUN

Tjänsteutlåtande

Datum: 2026-10-26
Diarienummer: UN 2026/0044

Till: Utbildningsnämnden

Bildningsförvaltningen
Richard Plym

Antagande av utbildningsnämndens aktiva åtgärder 2027 inom miljö- och klimatprogrammet

Ärendet

Danderyds kommuns miljö- och klimatprogram är styrande för alla verksamheter som finansieras av kommunen och ska underlätta miljöarbetet för dem som bor och verkar i kommunen.

Samtliga nämnder ska, inom ramen för miljö- och klimatprogrammet, årligen fastställa åtgärder och aktiviteter för att beslutade mål och uppdrag ska kunna uppnås. Beslutade åtgärder och aktiviteter utgör underlag för budget 2027.

För 2027 föreslår bildningsförvaltningen att utbildningsnämndens verksamheter arbetar med åtgärder och aktiviteter inom två områden: god bebyggd miljö och giftfri miljö.

Bildningsförvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämndens beslut

Utbildningsnämnden antar föreliggande förslag till åtgärder och aktiviteter 2027 inom miljö- och klimatprogrammet 2021–2030 för utbildningsnämnden.

Bakgrund

Syftet med miljö- och klimatprogrammet är att styra mot en god och hälsosam miljö och en långsiktig hållbar utveckling i Danderyd kommun. Det visar vad som kan göras på lokal nivå för att bidra till att nå de nationella miljö- och klimatmålen. Programmet har sex fokusområden:

- begränsad klimatpåverkan
- frisk luft
- friskt vatten
- biologisk mångfald

- god bebyggd miljö
- giftfri miljö

Enligt miljö- och klimatprogrammet har nämnden ett politiskt ansvar för att tillsätta resurser till programmets genomförande och ska i beslut om åtgärder och aktiviteter verka för att målen och uppdragen i programmet uppnås. Miljö- och klimatprogrammet ska följas upp en gång per år. Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljning och samordning med berörda nämnder.

Bildningsförvaltningens utredning

Detta innebär att val av åtgärder och aktiviteter sker löpande och att nämnden inte arbetar mot samtliga sex fokusområden årligen. Det viktiga i sammanhanget är att nämndernas sammantagna åtgärder bidrar till att det övergripande målet uppnås. För att arbeta effektivt föreslår bildningsförvaltningen att utbildningsnämnden år 2027 fokuserar på följande två områden:

- giftfri miljö
- god bebyggd miljö

Mål - giftfri miljö

Målet för ”giftfri miljö” inom nämndens verksamhetsområde är att ”miljön i Danderyds kommun ska vara fri från ämnen som kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Danderyds kommun ska arbeta aktivt med utfasning av farliga ämnen och kemikalier och underlätta för de som bor och verkar i kommunen att få en giftfri miljö”.

Bildningsförvaltningens föreslår att följande mål ska gälla för fokusområdet ”giftfri miljö” för år 2027:

- Mängden avfall och dess farlighet ska minska.

Kopplat till målet att minska avfallet finns det ett uppdrag. Uppkomsten av avfall förebyggs och återbruk främjas. För att uppfylla detta uppdrag, och nå målet, förespråkar bildningsförvaltningen att utbildningsnämndens åtgärd blir att under 2027 fortsättningsvis genomföra kontinuerliga informationsinsatser som syftar till att minska matsvinn i nämndens verksamhetsområden.

Informationsinsatserna ska ha som främsta syfte att dels ge kunskap, dels väcka ett medvetande hos barn och elever. I syfte att kontrollera om nämndens verksamheter minskar

sitt matavfall kommer mätningar genomföras två gånger under 2027. Mätningar görs och följs upp både på enhetsnivå och på aggregerad kommunnivå.

Mål - god bebyggd miljö

Målet för ”god bebyggd miljö” inom nämndens verksamhetsområde är att ”Danderyds kommuns bebyggda miljö ska vara god och hälsosam. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Danderyds kommun ska planera och bygga miljöanpassat samt verka för en giftfri miljö och minskat buller”.

Bildningsförvaltningens föreslår att följande mål ska gälla för fokusområdet ”god bebyggd miljö” för år 2027:

- Cykeltrafiken ska år 2030 utgöra 20 procent av Danderydsbornas huvudresor

Kopplat till målet att cykeltrafiken ska öka finns det ett uppdrag. För att uppfylla detta uppdrag, och nå målet, förespråkar bildningsförvaltningen att utbildningsnämndens åtgärd blir att under 2027 genomföra kontinuerliga informationsinsatser som syftar till att öka cykeltrafiken i nämndens verksamhetsområden. Informationsinsatser görs i samarbete med andra berörda nämnder såsom trafiknämnden.

Konsekvenser för barn och unga

Miljö- och klimatprogrammet är det övergripande styrdokumentet för miljö- och klimatarbetet i kommunen där det viktigaste från övriga styrdokument finns samlat. Barnperspektivet ska genomsyra miljöarbetets grundläggande syfte – att lösa de stora miljöproblemen till nästa generation. Danderyds kommun ska främja en långsiktigt hållbar utveckling med generationsmålet i fokus. Generationsmålet innebär att behoven hos människor som lever idag tillgodoses utan att kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov äventyras.

De aktiva åtgärder och aktiviteter som planeras för 2027 är en del i att främja nuvarande och kommande generations livsvillkor med avseende på biologisk mångfald och giftfri miljö.

Ekonomiska konsekvenser

Målet inom ”god bebyggd milö” och det första och andra målet inom ”giftfri miljö” – minskat matsvinn i våra verksamheter samt minskat avfall – anses kostnadsneutralt och ryms inom befintlig budget för 2027.

Johannes Pålsson
Bildningsdirektör

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Antagande av utbildningsnämndens aktiva åtgärder 2027 inom miljö- och klimatprogrammet
2. Förslag till valda åtgärder för utbildningsnämndens uppfyllelse av miljö- och klimatprogrammets mål och uppdrag för 2027

Expedieras
Kommunstyrelsen